

csoatokra Horthynak, amikor az először tett látogatást a klessheimi kastélyban 1943 áprilisában. Nagyon valószínű, hogy a német információ forrása maga Mészáros volt, aki nyilvánvalóan kettős ügynöki szerepet játszott. Német forrásokból kiderül, hogy „a külügyminisztérium szigorúan bizalmas úton rájött arra, hogy Mészáros professzor már régóta a német hírszerzés bécsi irodájának szolgálatában áll, amiért havi 300 török fontot kap”²⁰.

Horthynak Hitler közléseiről adott beszámolóját az értekezlet többi résztvevője is megerősítette. Kállay azonnal benyújtotta kormánya lemondását, s azt javasolta, hogy az új kormány a különböző minisztériumok rangidős államtitkáraiból alakuljon meg. Keresztes-Fischer tájékoztatta a koronatanácsot a németek által foganatosított rendőri intézkedésekről, s közölte, hogy átmenetileg sem képes többé ellátni hivatalát. A miniszterelnök felszólította Horthyt, hogy tartson ki, s megerősítette a kormányzó amellett szóló érveit, hogy hivatalában marad. Horthy azzal érvelt, legalábbis emlékirataiban ezt állítja, hogy míg ő az államfő, addig a németek nem olvasszák be a magyar hadsereget, „és nem próbálhatják meg hatalomba iktatni a Nyilaskeresztes Pártot, hogy az meggyilkolja a magyar hazafiakat, kiirtsen 800 000 magyar zsidót és tízezernyi menekültet, akik Magyarországon kerestek otlatot”²¹. Annak fényében, hogy később milyen végzetes engedményeket tett zsidó „munkások” átadása ügyében, igencsak kételkedhetünk Horthynak a zsidóság biztonsága iránt érzett aggodalmait őszinteségében vagy hihetőségében.

Noha Klessheimben hivatalos megegyezés nem született,²² semmiféle kétség nem fér ahhoz, hogy a magyar zsidókkal szembeni bánásmódot is megvitatták, s Horthy olyan engedményeket tett, amelyek végzetesnek bizonyultak a magyarországi zsidóság szempontjából.

A koronatanács előtti beszámolójában Horthy nem utalt ezekre az engedményekre, csupán megjegyezte, hogy Hitler kifogásolta, „hogy Magyarország semmit sem tesz a zsidókérdés ügyében, vonakodik leszámolni az ország népes zsidóságával”. Ebben az összefüggésben idézte Hitler kijelentését a finnországi zsidókról. A Führer állítólag ezt mondta: „Finnországnak 6000 zsidója van csak, és mégis a finn újságokban ezek a zsidók lázítanak a németek ellen és Finnországnak a háborúból való kilépése mellett.”²³

Bármilyen tömör volt is a zsidókérdésről szóló beszámoló, a koronatanácsról készült jegyzőkönyvből világosan kiderül, hogy a kormányzó, miközben számos német követelésnek eleget tett, a náci megszállást kisebb rossznak tartotta, mint egy lehetséges orosz „inváziót”.

Látható, hogy Horthy vagy szándékosan nem tájékoztatta a koronatanácsot arról a „megegyezésről”, hogy zsidó „munkásokat” adnak át a